

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Vesa Vestala

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Vesa Vestala	vt. sairaanhoitopiirin johtaja	044 351 2540	vesa.vestala@esshp.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

21.01.2016
----

5. Toimielimen nimi

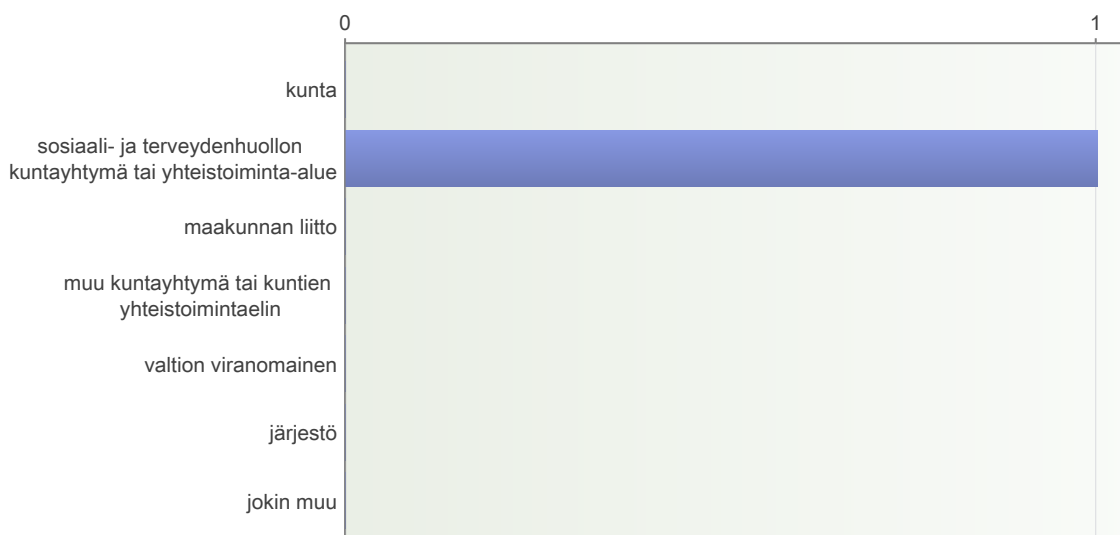
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän hallitus

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio rakennetaan aina ensisijaisesti yhdessä alueen sairaaloiden kanssa. Etelä-Savon maakunnassa tämä peruspalveluiden integraatio on siten luontevaa rakentaa yhdessä alueen kaikkien sairaaloiden kanssa (Mikkelin ja Savonlinnan keskussairaalat sekä Pieksämäen sairaala). Nämä toiminnot tulevat jatkossakin kattamaan noin 95 % kaikista sosiaali- ja terveyspalveluista ja muiden alueiden palveluja käytetään vaativissa hoidoissa nykyisen erva-järjestämissopimuksen mukaisesti.

Etelä-Savon maakunnassa on noin 150.000 asukasta eli se on Suomen maakunnista 15. suurin. Maakunta on pinta-alaltaan laaja (Etelä-Savo on pinta-alaltaan 7. suurin maakunta) ja etäisyydet ovat pitkiä. Tätä korostavat vielä maakunnan runsaat vesistöt. Maakunnassa on 48.850 kesämökkiä, mikä nostaa maakunnan asukaslukua runsaasti erityisesti kesäaikaan. Tämä ilmenee loma-aikaan kohonneina ensihoidon ja päivystyksen suoritteina.

Maakunnan väestön sairastavuus on korkeaa (indeksi 109,4) ja väestö on keskimääräistä ikääntyneempää (Yli 65-vuotiaita 26,8 %, koko maassa 19,9 %) ja ikääntyy lähivuosina entisestään. Tämän johdosta myös sosiaali- ja terveyspalveluiden tarve on keskimääräistä suurempaa.

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin alueella sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiotyö on jo käynnissä. Pitkälle viedyn sosiaalipalveluiden ja perusterveydenhuollon integraation lisäksi alueella toimivat erikoissairaanhoidon palvelut ollaan kytkemässä kiinteästi muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Tätä koskeva toiminnallinen järjestely on parhaillaan käynnissä. Sen myötä nykyinen Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä muuttuu Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymäksi. Konkreettisenä toimenpiteenä Mikkelin kantakaupungin perusterveydenhuolto siirtyy sairaalakampukselle jo v. 2017 alusta.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

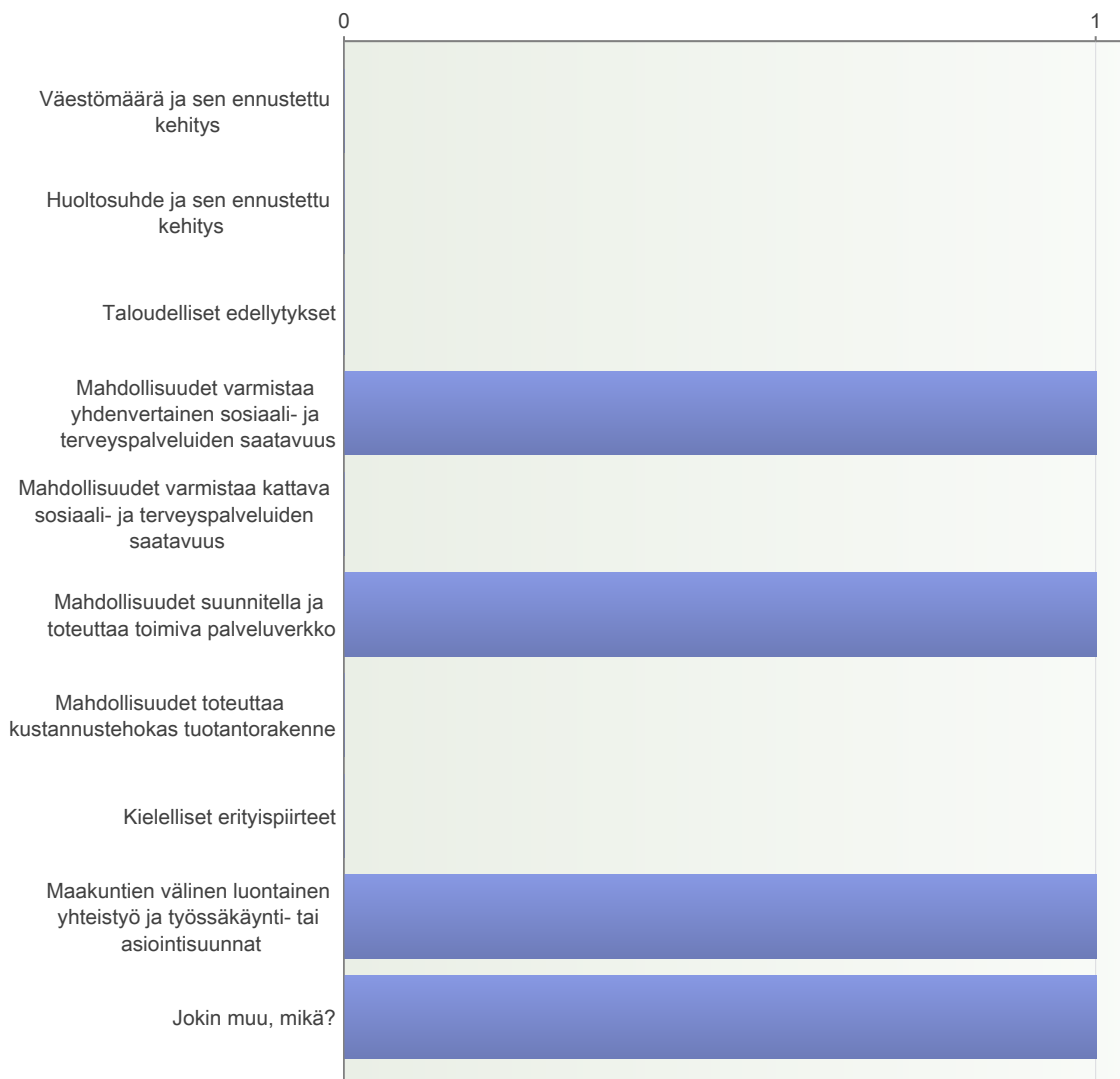
Vastaajien määrä: 1

- Ratkaisu olisi selkeämpi, jos kaikilla 18 alueella olisi oma sote-palvelujen järjestämisvastuu. Yhteinen sote-vastuu heikentää itsehallintoalueen asukkaiden ja valtuuston itsenäistä päätösvaltaa ja hämärtää johtamisvastuita. Hallituksen linjauksessa jää epäselväksi, mitä alueiden yhteinen sote-vastuu tarkoittaa ja miten se käytännössä toteutetaan. Epäselväksi jää miten vaalijärjestelmä toteutetaan eri tyyppisillä itsehallintoalueilla, syntyykö tästä demokratiavaje?

Jos kolmen alueen yhteinen sote-järjestämisvastuu halutaan saattaa voimaan, mielestämme se tulisi toteuttaa siten, että nämä alueet tekevät yhteisen ehdotuksen järjestämispäätökseksi, jossa sovitaan tarvittavista yhteisistä palveluista, mutta kummallakin olisi oma sote-tuotanto. Myös rahoituksen tulisi kulkea itsehallintoalueiden kautta. Esillä oleva hallintomalli 12-15-18 on erittäin sekava eikä tule käytännössä toimimaan. Ongelmia tulee verotuksessa, vaalijärjestelmässä, rahoituksessa ja ennen kaikkea palvelutuotannossa. Mikäli pelastus-, päivystys-, itsehallinto-, ja tuotantoalueet poikkeavat toisistaan syntyy vaikeasti hallittava kokonaisuus. Tällöin tuottavuuden ja kustannusten hallinta on vaikeaa ja riski osaoptimointiin on merkittävä.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: Jokin muu, mikä?

- Alueen pinta-ala ja etäisyydet

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyspalveluissa Etelä-Savon luontainen yhteistyösuunta on Pohjois-Savo, josta alueen nykyiset sairaanhoitopiirit hankkivat valtaosan niistä palveluista, joita alueella ei itse tuoteta.

Pidämme kuitenkin välttämättömänä, että niissä erityispalveluissa, joita ei tuoteta omalla alueella, voidaan käyttää asiakkaan asuinkunnan mukaisesti aina lähimpänä olevan muun alueen sairaalan palveluita. Etelä-Savon osalta tämä tarkoittaa Kuopion yliopistollisen sairaalan lisäksi mm. Jyväskylän ja Lahden sairaaloita. Potilaan valinnanvapaus mahdollistaa muutkin yksilölliset valinnat.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Tässä vaiheessa pitäisi keskittyä ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoon, koska tämä kokonaisuus kattaa yli 90 % itsehallintoalueen tehtävistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon siirto on jo itsessään poikkeuksellisen vaativa tehtävä. Muiden tehtävien siirto tulisi toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon jälkeen.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueen tulisi laatia alueellinen hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Sen lisäksi sen tulisi antaa kunnille asiantuntijatuki kunnan oman hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimiseksi. Erityinen vastuu kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä jää sivistystoimen, liikunnan, kulttuurin, vapaa-aikatoimen sekä yhdyskuntasuunnittelun alueille.

Kunnan rahoituksessa tulisi olla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön kannustava osuus.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Aluejako tulisi määritellä lopullisesti mahdollisimman nopeasti ja yksiselitteisesti, jotta alueilla meneillään oleva sote-palvelujen integraatiotyö voi edetä täysimääräisesti. Alueiden määrä tulisi selventää 12-15-18 jaosta yksinkertaisempaan ja selkeämpään. Eri aluejakojen tulee olla yhdenmukaiset.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueiden rahoituksessa tulee ottaa huomioon alueen väestön rakenteeseen ja sairastavuuteen liittyvät, kustannuksia kohottavat tekijät, sekä alueen laajuus ja pitkät etäisyydet. Mikäli itsehallintoalueiden rahoitus perustuu osin tai kokonaan sen omaan verotusoikeuteen, rahoitukseen tulee sisällyttää kuntien nykyisen verotulojen tasauksen mukainen osuus. Välttämättömiä tuottavuutta lisääviä korjaus- ja muutosinvestointeja ei pidä viivästyttää.